

ת"פ 16664/09/14 - מדינת ישראל נגד מולאלין אבטה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 16664-09-14 מדינת ישראל נ' אבטה(עציר)

בפני כבוד השופטת מיכל ברנט
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מולאלין אבטה (עציר)

הנאשם

נוכחים: ב"כ המאשימה עו"ד ריקי גולדברג

ב"כ הנאשם עו"ד גלית בש

הנאשם הובא על ידי שב"ס

מזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, עבירה על פי סעיפים 333 + 335(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ובעבירה של החזקת סכין שלא כדין, עבירה על פי סעיף 186(א) לחוק.

2. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי ביום 23.8.14 בסמוך לשעה 06:00, שהו טישאום קוברום (להלן: "המתלונן") ושניים מחבריו במועדון ביליארד בראשל"צ. בשלב כלשהו התפתח ויכוח בין חבריו של המתלונן לבין חברו של הנאשם. בעקבות זאת יצאו הנאשם וחבריו אל מחוץ למועדון, והמתינו לבואם של המתלונן וחבריו. האחרונים יצאו מהמועדון בסמוך לשעה 06:17. או אז ניגשו אליהם הנאשם וחבריו, והחלה קטטה בין המעורבים. בשעה 06:22 הפריד בעל המועדון בין הנאשם לבין אחד מחבריו של המתלונן. או אז הוציא הנאשם סכין מבגדיו, רץ לעבר המתלונן ודקר אותו בבטנו. כתוצאה מהדקירה נגרמו למתלונן פצע דקירה בבטן השמאלית התחתונה, דימום בחלל הבטן, הוא נותח ואושפז בבית החולים 'אסף הרופא'.

3. הנאשם עצור מיום 23.8.14.

תסקיר שירות המבחן

עמוד 1

4. הנאשם היה כבן 20 בעת ביצוע העבירה, ולאור גילו נתקבל תסקיר שירות המבחן בעניינו. מהתסקיר עולה כי הנאשם עלה מאתיופיה עם משפחתו בהיותו בן 8 שנים, הוא השלים 12 שנות לימוד והוא בעל תעודת בגרות חלקית. הוריו התגרשו, ככל הנראה בשל מצב רפואי קשה של האם, והאב אינו בקשר עוד עם בני המשפחה. האם אינה עובדת והמשפחה מתפרנסת מקצבת ביטוח לאומי ומשכר עבודת הילדים הבוגרים.

בעברו הרשעה קודמת, בהיותו בן 17 פצע את בן זוגה של האם באמצעות סכין על רקע תחושות כעס והשפלה, ואף שהשתתף בטיפול קבוצתי ובפרויקט הכנה לצה"ל לא גויס לצבא. טרם מעצרו הנוכחי עבד כשנתיים בחנות לשביעות רצון מנהליו.

להתרשמות שירות המבחן, הנאשם חש תסכול ואכזבה ממעורבותו החוזרת באירוע אלימות חמור, הביע צער על הפגיעה ורצון להתנצל בפני המתלונן. הנאשם מסר כי ביצע העבירות על רקע צריכת אלכוהול, אף כי שלל שכרות ואבדן שליטה, וגילה הבנה ראשונית לכך שהקשר עם גורמים שוליים בסביבת מגוריו וצריכת אלכוהול משמר דפוס התנהלות בעייתיים ומגביר הסיכון במצבו. גורמי סיכון נוספים הינם היותו מופנם וסגור ועלול להתפרץ באופן בלתי צפוי, במצבי קונפליקט וקושי. מאידך, כגורמי סיכוי לשיקום נלקחו בחשבון גילו הצעיר, כוחותיו ויכולותיו לשתף פעולה בהליך טיפולי, התמדה ויציבות במסגרות, תמיכה משפחתית ועמדות השוללות שימוש באלימות, והשפעה מרתיעה ומציבת גבול של ההליך המשפטי והמעצר.

בהתחשב באלה להערכת שירות המבחן נשקפת מהנאשם רמת סיכון בינונית למעורבות חוזרת בהתנהלות אלימה, שחומרתי צפויה להיות בינונית. בנסיבות אלה, בהיעדר דפוס חשיבה והתנהלות עבריינית, המליץ שירות המבחן להסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם, להימנע מהטלת עונש מאסר נוסף, זאת לצד הטלת צו מבחן למשך שנה, במהלכה ישולב בטיפול ייעודי, וכן עונש מאסר מותנה והתחייבות להימנע מביצוע עבירה.

הראיות לעונש

5. עיון בגיליון ההרשעות הקודמות של הנאשם אשר הוגש לעיוני מטעם ב"כ המאשימה מעלה כי בעברו אירוע בודד, בגינו נשפט בבית משפט לנוער בראשון לציון (ת"פ 19543-11-11) ובמסגרתו בשלהי שנת 2011 (בהיותו כבן 17.5), על רקע התנגדותו לקשר זוגי של אמו, הסתתר מאחורי שיחים בכניסה לבית, כשפניו מכוסות ורק עיניו גלויות, והמתין לבן זוגה של האם. כשהלה הגיע, דקר אותו באמצעות סכין בזרועו פצע דקירה עמוק באורך של כ-1.5 ס"מ וניסה לדקרו בשנית. הנאשם השתתף בטיפולים במסגרת שירות המבחן משך כשנתיים, עד שחלה ירידה בשיתוף הפעולה מצדו, לטענתו בשל הצורך לעבוד. בנסיבות אלה, נגזר דינו בחודש אפריל 2013, בית המשפט קמא מצא ללכת לקראתו לאור נסיבותיו ומידת ההתקדמות שחלה, תוך שהבהיר לו כי במידה ויסתבך בשנית בעבירות אלימות יישפט במלוא חומרת הדין. בנסיבות אלה הוטלו עליו 200 שעות של"צ, התחייבות כספית, פיצוי למתלונן ועונש מאסר מותנה בן 6 חודשים אם ישוב ויבצע בתוך שנתיים עבירת אלימות מסוג פשע, או 3 חודשים אם

ישוּב ויבצע בתוך שנתיים עבירת אלימות מסוג עוון. עונש המאסר המותנה האמור הינו בר הפעלה בעניינו.

6. מטעם הנאשם העידו אחותו ומעסיקו עובר לאירוע. אחותו של הנאשם, הגב' עלמיש אבטה, תארה בעדותה את הקשיים המשפחתיים הנובעים מגירושי ההורים וממחלת האם, ואת חלקו המרכזי של הנאשם בפרנסת המשפחה ובסיוע לאחיו. מנהלו של הנאשם, מר אור מרון, מסר בעדותו כי הנאשם עבד לשביעות רצונו, יצר קשרים חברתיים טובים עם שאר העובדים, וכי מעורבותו באירוע הפגיעה אותו.

טיעוני ב"כ הצדדים

7. ב"כ המאשימה עמדה על הערך המוגן שנפגע כתוצאה ממעשיו של הנאשם, שלמות גופו ובביטחונו של המתלונן, והדגישה כי בשל ויכוח פעוט המתין הנאשם למתלונן מחוץ למועדון, וכשהבחין בו שלף הנאשם סכין ודקר אותו בבטנו. הפגיעה שנגרמה למתלונן במקרה זה אינה קלה, נגרם לו קרע שהצריך ניתוח ואשפוז. כן הפנתה ב"כ המאשימה להערכת המסוכנות ולגורמי הסיכון עליהם הצביע שירות המבחן ולכך שבעברו של הנאשם אירוע דומה, וטענה כי מעשיו של הנאשם (כמו גם העובדה שהפסיק הליך טיפולי בעבר) מלמדים כי לא הפנים את חומרת המעשים ולא הפיק את הלקח הנדרש.

ב"כ המאשימה הפנתה למספר פסקי דין כדלקמן:

א. ע"פ 9630/09 רותם זהר נ' מדינת ישראל - כנגד המערער, אשר דקר את המתלונן באמצעות סכין בבטנו, הושתו 42 חודשי מאסר בפועל. עונש מאסר מותנה בן 12 חודשים, שהוטל על המערער חודשיים בלבד קודם לביצוע העבירה, בגין עבירה של החזקת סכין, הופעל במצטבר לעונש זה. על אף חלוף הזמן (3 שנים) מאז ביצוע העבירה עמד בית המשפט העליון על הצורך למגר תופעה אלימה זו של "סכינאות" באמצעות הטלת עונשים חמורים, ודחה את הערעור.

ב. ע"פ 1997/13 פלוני נ' מדינת ישראל - בעקבות סכסוך עם אחר החלה קטטה במהלכה שלף המערער, שהיה קטין, סכין ודקר את המתלונן שלוש דקירות בגב ואחת במותן. לאחר מכן נמלט מהמקום מבלי שהזעיק עזרה כלשהי למתלונן. המערער הורשע בעבר בעבירת איומים והחזקת סכין ובית המשפט הסתפק בדרכי טיפול. תסקירי שירות המבחן לא היו חד משמעיים בהמלצתם בעניינו. בית המשפט העליון עמד על כך שקטינות אינה חסינות, כי המערער הינו על סף בגירות, וכי בהתחשב במעשיו ובתסקירים המצביעים על דפוסי התנהגות אלימה, אין להתערב בעונש בן 3 שנות מאסר בפועל שהושת עליו בבית המשפט המחוזי.

ג. ע"פ 6384/12 אביאור גינן נ' מדינת ישראל - המערער, צעיר בן 20, שרת כשוטר במג"ב ועל רקע יכוח פעוט עם שוטר אחר דקר אותו מספר פעמים במותן, בצלעות, חתך אותו בכף ידו ובשוק ימין, והסב לו פציעות שהצריכו טיפול וניתוח בבית חולים. מדובר היה בצעיר ללא עבר פלילי, בעל תסקיר

חיובי, אולם בית המשפט העליון עמד על חומרת המעשים, מידת התכנון המוקדם, על כך שמדובר במספר חתכים, ואישר עונש של 3 שנות מאסר ופיצוי בסך 50,000 ₪ שהוטל על ידי בית המשפט המחוזי.

בנסיבות אלה עתרה ב"כ המאשימה שלא לקבל את המלצות שירות המבחן, ולהשית על הנאשם עונש מאסר בפועל בן 45 חודשים, הכולל הפעלת עונש המאסר המותנה מת"פ 11-11-19543 בעניינו, וכן עונש מאסר מותנה, פיצוי למתלונן וקנס.

8. ב"כ הנאשם ציינה כי מעשיו של הנאשם היו ספונטניים והם נעדרים תכנון מוקדם, כי הנזק שנגרם למתלונן לא העמידו בסכנת חיים והוא שוחרר מבית החולים לאחר 5 ימי אשפוז. על כן נטען, כי מתחם הענישה צריך לנוע בטווח שבין 9 ל-24 חודשי מאסר בפועל.

כן עמדה ב"כ הנאשם על נכונותו של הנאשם להודות ולקחת אחריות על מעשיו, על נכונותו לשלם פיצוי למתלונן, על נסיבותיו האישיות והמשפחתיות הקשות של הנאשם, שהינו "בגיר-צעיר", על התרשמות שירות המבחן כי מדובר בבחור נורמטיבי ולא עבריין, והדגישה כי הטיפול הממושך בו השתתף במסגרת שירות המבחן בעבר נקטע עקב קשיים כלכליים והצורך של הנאשם אף כקטין לפרנס את בני משפחתו.

ב"כ הנאשם הפנתה לפסיקה כדלקמן:

א. ע"פ 7781/12 פלוני נ' מדינת ישראל - המערער, צעיר בן 20 ללא עבר ובעל תסקיר חיובי, השתתף בקטטה במהלכה הכה אחר בראשו באמצעות קומקום. לאחר מכן, הצטייד המערער בסכין מטבח, ובתגובה לכך שהמתלונן הכה אותו בקסדת אופנוע בראשו, דקר המערער את המתלונן באמצעות הסכין בבטנו. לאחר מכן השליך הסכין לנחל. בית המשפט העליון התייחס לכך שהמערער הינו "בגיר-צעיר", שהשפעת עונש מאסר בפועל הינה משמעותית בטווח גילאים זה (18-21), וכי בנסיבות אלה יש להעניק משקל כבד לפוטנציאל השיקומי. בנסיבות אלה הועמד עונשו של המערער על 18 חודשי מאסר בפועל, ופיצוי למתלוננים הועמד על סך כולל של 50,000 ש"ח.

ב. ע"פ 2849/13 טייצאו טגבה - על צעיר בן 19 בעל תסקיר חיובי, אשר השתתף באירוע של שוד לא מתוכנן ודקירה באמצעות חפץ חד, הוטלו 6 חודשי עבודות שירות (במסגרת מתחם שנע בין 6 ל-50 חודשי מאסר), תוך העדפה ברורה של אינטרס השיקום.

ג. ע"פ 5794/13 מדינת ישראל נ' חליל שיכה - המשיב, נשוי ואב לשני פעוטות, ללא עבר, בעל תסקיר חיובי, עבד כספר ובעקבות ויכוח עם בן דודו במספרה, נגח בבן הדוד, נטל מספריים ודקר אותו בצלעות ובגב. בנסיבות אלה, לא התערב בית המשפט העליון בעונש בן 6 חודשי עבודות שירות שהוטל עליו, לא בלי לבטים, בשים לב לכך שהמשיב לא הצטייד ב"נשק" מבעוד מועד אלא עשה שימוש במספריים בהם אחז בידו במסגרת עבודתו.

בנסיבות אלה, עתרה ב"כ הנאשם לאמץ את המלצות התסקיר, להעדיף את אינטרס השיקום, המאפשר אף סטייה לקולא ממתחם הענישה, ולהסתפק בימי המעצר אותם ריצה הנאשם עד כה, שהינם למעלה משנה.

9. הנאשם בדברו האחרון הביע צער וחרטה על מעשיו, ביקש להתנצל בפני המתלונן ולחזור לביתו, לחיק משפחתו.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

10. בבואי לקבוע את מתחם עונש ההולם למעשה העבירה אתחשב בנסיבות ביצוע העבירה ובכללן בכך שהנאשם התערב בקטטה לא לו, נקט באלימות פיזית ואף לאחר שמאבטח הפריד בינו לבין אותו אחר, השתמש בסכין אותה נשא על גופו ובה הצטייד מבעוד מועד, רץ לעבר המתלונן ודקר אותו דקירה בודדת בבטנו. כתוצאה מהדקירה נפצע המתלונן, נגרם לו דימום בבטנו והוא נזקק לניתוח ולאשפוז בבית חולים וזאת למשך מספר ימים.

11. הערך המוגן בעבירה כפי שעמדה עליו ב"כ המאשימה הינו שלמות גופו ובטחונו של הפרט, ובנסיבות דומות העניקו בתי המשפט להתנהגות זו את הכינוי "תופעת הסכינאות". בהתאם לכך נקבע, פעם אחר פעם, כי על מנת למגר תופעה אלימה זו, שפשתה בעיקר בקרב צעירים ובני נוער, נדרשת נקיטה ביד קשה ובהטלת עונשי מאסר חמורים, "הכל מתוך ידיעה שענישה בלבד, ואפילו ענישה חמורה, תהווה תרומה חלקית בלבד למאבק בנגע הסכינאות" (ראו ע"פ 3251/05 מלול נ' מדינת ישראל).

כך נפסק בע"פ 1552/08 פרטוש נ' מדינת ישראל:

"המאבק ב'תת תרבות הסכין' רחוק מלהגיע לסופו ומשכך מוטלת עלינו החובה לשרש תופעה נפסדת זו וזאת על ידי החמרה בעונשם של מי שבחרו לפגוע בכבודו של הזולת בסכינים או בכלי משחית אחרים".

בע"פ 7712/12 פלוני נ' מדינת ישראל ציין כב' השופט רובינשטיין כך:

"ממקרים רבים שבאו לפנינו עולה, כי יש בני נוער הרואים סכין כמעט כ'אביזר חובה' שעמו נוהגים לצאת מן הבית, משל מדובר היה באחד מאביזרי הלבוש. התנהלות זו זכתה לכינוי המפוקפק 'תת תרבות הסכין' - ואכן 'תת', שפל המדרגה, יש בו, סכין יש בו, אך תרבות אין בו; אלא אם נדבר ב'תרבות אנשים חטאי) במדבר ל"ב, י"ד).

12. לאחר ששקלתי את עקרון ההלימה, את הערך החברתי הנפגע, את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ואת מדיניות הענישה הנהוגה, באתי לכלל מסקנה כי מתחם העונש ההולם הראוי במקרה דנן נע בין 15 ל-48 חודשי מאסר בפועל. אעיר, כי ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה מחמירה יותר, אלא שנדונו בה מקרים חמורים יותר מענייננו, בהם בוצעו מספר רב יותר של דקירות, ולכן אין לגזור מהם גזירה שווה לענייננו.

סטייה ממתחם העונש ההולם או גזירת העונש בתוך המתחם

13. ב"כ הנאשם עתרה כי בית המשפט יסטה ממתחם הענישה ויעדיף בעניינו של הנאשם את אינטרס שיקומו, בהתאם לסעיף 40ד לחוק העונשין.

14. ביחס לאלימות על ידי בני נוער וקטינים ועל המתח הקיים בין שיקולי הגמול וההרתעה לבין אינטרס השיקום פסק כבוד השופט לוי כך:

"על התנהגות מסוג זה יש להגיב ביד קשה, ואם לא כך ננהג, תשתלט האלימות על כל תחומי חיינו. אכן, בתי המשפט התריעו, ולאחרונה אף ביתר שאת כנגד נגע האלימות. אולם, הגיעה השעה לעשות מעשה, ובראש וראשונה, להבהיר בדרך הענישה לעבריינים בכוח, ואפילו צעירים הם, כי המענה לאלימות תהיה כליאה ממושכת, ולתקופות מאסר שעלולות להיות משמעותיות. עם זאת, אין כוונתי לומר שיש לזנוח כליל שיקולים של שיקום העבריין, ובמיוחד אם הוא קטין, אולם המציאות בה אנו חיים מציאות חירום היא, ועל כן שיקולים מסוג זה הינם שניים במעלה, וקודמים להם שיקולי גמול והרתעה" (ע"פ 3562/05 פלוני נ' מדינת ישראל).

15. עיינתי בתסקיר שירות המבחן, ואף כי קיימים בעניינו של הנאשם מספר אלמנטים חיוביים שיש בהם לתרום לשיקומו, דוגמת רצונו ויכולתו להשתתף בהליך טיפולי, ותמיכת בני משפחתו בו, סבורני כי רכיבים אלה מצדיקים התחשבות בנאשם בגזירת העונש בתוך המתחם ואינם מצדיקים סטייה מן המתחם.

זאת, בשים לב לכך שהנאשם נשפט בעבר בגין מעשים דומים, ואף כי השתתף בטיפול ממושך (אותו בחר להפסיק), ונדמה היה שהפנים את תכניו, חזר וביצע מעשים דומים ללא כל הצדקה.

כמו כן איני רואה עין בעין עם שירות המבחן, אשר ציין בתסקירו כי המעשים אינם משקפים "דפוס חשיבה והתנהלות עבריינית ממושכת אלא קשורים למצב רגשי סביב מורכבות משפחתית". בניגוד למעשיו של הנאשם בעבר, אשר כוונו כלפי בן זוגה של האם, המעשים בינם נותן הנאשם את הדין כיום בוצעו על רקע חברתי, וככל הנראה בעידודה של חברה שלילית, והעובדה שבוצעו דווקא לאחר שהשתתף בטיפול פרק זמן משמעותי ואף כשעונש מאסר מותנה תלוי ועומד כנגדו, מצביעה על אימפולסיביות, על דפוס חשיבה בעייתי ואלים ועל קושי בהצבת גבולות.

16. לחובת הנאשם כאמור נסיבות הרשעתו הקודמת בדין, כאשר על אף שלא השלים עד תום ההליך הטיפולי בו החל, הלך בית המשפט לנוער כברת דרך לקראתו והסתפק בהטלת עונש מאסר מותנה ושל"צ, תוך שהזהירו מפורשות כי לו יסתבך בשנית בעבירות אלימות כבגיר יישלח מאחורי סורג ובריה ויישפט במלוא חומרת הדין. קיומו של עונש מאסר מותנה לא הרתיעו כאמור מביצוע המעשים פעם נוספת.

לזכות הנאשם יש לשקול גילו הצעיר וכפי שטענה באת כוחו, את היותו "בגיר-צעיר", על ההשלכות הנודעות לכך בפן

העונשי, כפי שהוזכר לעיל, את נסיבותיו האישיות הקשות, את ילדותו הקשה והיעדר סמכותיות הורית, את העובדה שעבד לפרנסת בני משפחתו ואף התמיד בעבודה תקופה ממושכת לשביעות רצון הממונים עליו. כן, קיימים כאמור שיקולים אותם מנה שירות המבחן, ובהם לקיחת האחריות מצדו והאכזבה שביטא בעקבות מעידתו החוזרת, נכונותו לפצות את המתלונן ולהשתלב בהליך טיפולי. שיקול נוסף שנלקח בחשבון הינו תקופת מעצרו של הנאשם, אשר זהו לו מאסר ראשון בחייו.

17. בהתחשב בכל אלה, הנני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 24 חודשי מאסר לריצוי בפועל שמניינם מיום מעצרו - 23.8.14.

ב. עונש מאסר מותנה מת"פ (בית המשפט לנוער בראשון לציון) 19543-11-11 בן 6 חודשים יופעל חלקו במצטבר וחלקו בחופף, כך שבסה"כ ירצה הנאשם 28 חודשי מאסר בפועל.

ג. 8 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא שלא יעבור במשך שלוש שנים מתום ריצוי מאסרו כל עבירת אלימות מסוג פשע.

ד. הנאשם ישלם למתלונן פיצוי בסך 7,000 ₪, שישולם ב- 10 תשלומים החל מיום 1.1.16 ובכל 1 בחודש שלאחריו. אי תשלום אחד מן התשלומים במועד יגרום להעמדת כל יתרת הקנס לתשלום מיידי.

ה. בגדים, טלפון מסוג איפון S4 ונעליים ככל שמצויים בידי המשטרה יוחזרו לבקשת הנאשם לאחות הנאשם הגב' אלמנש אבטה ת.ז. 324566371.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"א תשרי תשע"ו, 24 ספטמבר 2015, במעמד הצדדים.